Xalq qəzeti. - 2024.- 26 sentyabr. - **№ 210**. - S. 7.

BMT qlobal ekoloji təşəbbüsləri dəstəkləyir

BMT Baş Assambleyasının 79-cu sessiyası və Nyu-York İqlim Həftəsi çərçivəsində qurumun Baş Qərargahında COP29 Sədrliyinin Fəaliyyət Gündəliyinə daxil olan qlobal təşəbbüslərlə bağlı yüksək səviyyəli paralel tədbir təşkil edilib.

COP29 Sədrliyinin keçirdiyi görüşdə BMT-nin ixtisaslaşmış təşkilatları, beynəlxalq inkişaf banklarının, üzv dövlətlərin yüksək vəzifəli şəxsləri və BMT-nin İqlim Dəyişikliyi Konvensiyasına tərəf olan dövlətlərin heyətləri, diplomatlar, siyasətçilər, vətəndaş cəmiyyəti üzvləri və özəl sektor təmsilçiləri iştirak ediblər. Müzakirədə COP29 üzrə Baş danışıqçı, Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini Yalçın Rəfiyev Bakı iqlim konfransının fəaliyyət gündəliyinə daxil olan qlobal təşəbbüslər barədə qonaqlara ətraflı məlumat verib.

Qeyd olunub ki, COP29 Sədrliyinin fəaliyyət gündəliyi iqlim sahəsində bütün əsas istiqamətlər boyu irəliləmək kimi ambisiyalı səyləri təmsil edir və özündə enerji, maliyyə, kənd təsərrüfatı, su, şəhərlər, insan inkişafı, eləcə də iqlim və sülhün qarşılıqlı əlaqəsi kimi bir sıra əsas prioritetləri özündə cəmləşdirir. Maliyyənin iqlim fəaliyyətinin mühüm icra mexanizmi olduğunu vurğulayan azərbaycanlı diplomat COP29 Sədrliyinin fəaliyyət gündəliyinə daxil olan 14 təşəbbüs barədə geniş məlumat verib. Həmin təşəbbüslərin iqlim fəaliyyətinə önəmli töhfə verəcəyi diqqətə çatdırılıb, COP29 Sədrliyinin qlobal təşəbbüslərinin hazırlanması prosesində göstərdikləri dəstəyə görə BMT-nin ixtisaslaşmış təşkilatlarına minnətdarlıq ifadə olunub.

Görüşdə çıxış edən təşkilatın yüksək rütbəli nümayəndələri aidiyyəti sahələr üzrə COP29 Sədrliyinin qlobal təşəbbüslərinin əhəmiyyətini vurğulayıb və onların icrasına dəstək ifadə ediblər.

BMT-nin Nyu-Yorkda keçirilən "Gələcəyin sammiti" adlı konfransda iştirak edən İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı məruzəsində ekoloji problemlərin həllində qlobal çağırışlar, iqtisadi-siyasi islahatlar, davamlı inkişaf məqsədləri ilə bağlı məsələlərə toxunaraq qlobal istiləşmənin 1,5 dərəcə səviyyəsində saxlanılmasının hər kəsin öhdəliyinə çevrilməsi, karbon emissiyasının azaldılması, "yaşıl" iqtisadiyyata keçidin bütün sahələri əhatə etməsi kimi məsələlərin zəruriliyini diqqətə çatdırıb.

Mərkəzinin icraçı direktorunun sözlərinə görə, sadalanan məqsədləri gerçəkləşdirmək isə təşəbbüslərin artırılması və icra prosesinə keçidin sürətləndirilməsi ilə mümkündür. COP29 planının təşəbbüslərin artırılmasını nəzərdə tutan birinci istiqaməti bütün tərəfləri iddialı milli planlara və şəffaflığı təmin etməyə çağırır. İkinci istiqamət isə təşəbbüsləri akta çevirməyi, ekoloji dəyişikliyə adaptasiyanı qarşıya əsas vəzifə kimi qoyur.

Sonda qeyd edək ki, "Gələcəyin sammiti"nin iştirakçıları olan bir qrup xarici QHT, vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri COP29-a ev sahibliyi edəcək Azərbaycanın qlobal iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizədə mühüm töhfəsini vurğulayan, inklüzivliyi müdafiə edən bəyanat yayıb. Bəyanatı 22 ölkədən 44 QHT nümayəndəsi imzalayıb.

"Birlikdə sağlamlaşma: davamlı gələcək üçün inklüziv yollar" adlı bəyanatda deyilir: "COP29-a doğru irəlilədiyimiz bu günlərdə müzakirələrimizdə və fəaliyyətlərimizdə inklüzivliyi prioritetləşdirmək vacibdir. Qərarqəbuletmə proseslərində bütün tərəflərin mənalı iştirakı "2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəliy"in irəliləməsi üçün əsasdır. İqlim dəyişmələri hamımıza təsir etsə də, onun nəticələri əsasən yerli icmalara və xalqlara, həssas ölkələrə daha çox zərər vurur. Buna görə də bu qrupların səsləri yalnız eşidilməməli, həm də onlar siyasət və nəticələrin formalaşmasında fəal iştiraka cəlb olunmalıdır. Bu, gənclərin, qadınların və öndə olan digər qrupların təmsilçiliyinin artırılmasını da əhatə edir.

Vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları bu səslərin gücləndirilməsində mühüm rol oynayır. Biz müzakirə edən tərəfləri COP29-da inklüzivliyi prioritetləşdirməyə və həllərin həm ədalətli, həm də bərabər olmasını təmin etməyə çağırırıq. Sözügedən həllər həm də iqlim böhranının təcili xarakterini əks etdirməklə, təxirəsalınmaz və praktik olmalıdır.

Biz xüsusilə dünyada iqlim dəyişmələrinin təsirləri ilə mübarizə aparan, uyğunlaşmaq üçün məhdud resurslara malik olan həssas icmalarla həmrəylik nümayiş etdiririk. Vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatlar və iqlim ədaləti fəalları kimi biz müxtəlifliyi, inklüzivliyi və gender bərabərliyini təşviq edən gündəmin təbliğində COP29 Sədrliyinə dəstək verməyə hazırıq.

Bundan əlavə, biz qadınlar və qızlar daxil olmaqla, həssas qrupların və digər əsas maraqlı tərəflərin səslərinin iqlim müzakirələrinin mərkəzində olmasını təmin etmək üçün COP29 əvvəl, tədbir zamanı və ondan sonra yerli vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları ilə əməkdaşlıq etməyə hazırıq.

İndi qətiyyətli addımlar atmağın vaxtıdır və biz bütün maraqlı tərəflərlə əməkdaşlığa hazırıq ki, öhdəlikləri konkret nəticələrə çevirək. Gəlin, bütün insanların hüquqlarına hörmət edən və gələcək nəsillər üçün planetimizi qoruyan davamlı bir gələcək inşa edək".